

A. M. Dershowitz: Je astronomická pokuta udělená Trumpovi neústavní?

- CZ24 News | 18. března 2024

USA: Občanskoprávní žalobu proti Donaldu Trumpovi podala newyorská generální prokurátorka Letitia James, která v rámci své volební kampaně za zvolení do úřadu generálního prokurátora slibovala, že Trumpa dostane. Tím, že Letitia James zvolila formu občanskoprávního sporu místo trestního řízení, odepřela Donaldu Trumpovi řádný soudní proces se soudní porotou a vyhnula se tak nutnosti předložit důkazy o vině mimo rozumnou pochybnost a odepřela mu i další ústavní záruky. Nyní se Trumpa snaží zbavit také ochrany, kterou mu poskytuje Osmý dodatek Ústavy USA zakazující nepřiměřené pokuty. Na snímku: Letitia James přichází 2. října 2023 na jednání soudu s Donaldem Trumpem v New Yorku.

Soudce Nejvyššího soudu státu New York Arthur Engoron v kauze týkající se ocenění nemovitostí, kterou proti Donaldu Trumpovi zahájila generální prokurátorka státu New York Letitia James, uložil Donaldu Trumpovi a členům jeho rodiny pokutu 464 milionů dolarů. [1] To vyvolává otázku, zda tato pokuta – která neodráží skutečně způsobené škody – není “nepřiměřená” podle Osmého dodatku Ústavy USA, který zní následovně: “Nebudou vyžadovány nadměrné kauce, nebudou udělovány nepřiměřené pokuty a kruté a neobvyklé tresty.”

Soudce také [rozhodl](#), aby Donald Trump denně [platil úrok 111 000 dolarů](#). Dále soudce Donaldu Trumpovi “[zakázal](#) po dobu tří let zastávat vedoucí pozice ve firmách státu New York a žádat o půjčky finanční ústavy...”

Soudce navíc udělil pokutu jeho dvěma synům – Donaldu Trumpovi ml. a Ericu Trumpovi – [každému 4 miliony dolarů](#) a [zakázal jim](#) po dobu dvou let vykonávat funkci vedoucích pracovníků ve společnosti *Trump Organization*.

Přestože se Osmý dodatek neomezuje výslovně na trestní spory, tak jeho tři předměty – kauce, pokuty a tresty – se všechny obecně týkají trestních sporů. Pokuta však byla Donaldu Trumpovi uložena v občanskoprávním sporu. Přitom zde nešlo o tradiční občanskoprávní spor mezi soukromými subjekty, protože žádné soukromé subjekty prý Donaldem Trumpem poškozeny nebyly. Žalující stranou je zde stát New York, který by byl příjemcem pokuty. Pokuta měla navíc sloužit jako výstraha.

Vzhledem k těmto faktorům má tato pokuta, zdá se, atributy obvyklé spíše pro veřejné trestní řízení než pro soukromý občanskoprávní spor. Funkční analýza pokuty by v tomto případě mohla docela dobře dospět k závěru, že jde skutečně o případ, který by měl spadat do působnosti Osmého dodatku.

A o to se Trumpovi právníci jistě budou snažit, i když je nepravděpodobné, že uspějí hned v počátečním odvolání. Poté budou téměř jistě žádat o *certiorari* – přezkoumání soudem vyšší instance, v tomto případě Nejvyšším soudem Spojených států amerických – na základě obvinění z porušení Osmého dodatku. Pokud se Nejvyšší soud USA rozhodne následně tímto případem zabývat, tak bude muset zvážit dvě otázky: 1) Vztahuje se na tuto pokutu a další jí podobné Osmý dodatek? Pokud by odpověď zněla ano, tak přijde na řadu otázka číslo 2) Je pokuta 464 milionů dolarů nepřiměřená?

Odpověď na druhou otázku je jednodušší než na první. Pokuta je podle jakýchkoliv rozumných měřítek zjevně nepřiměřená. Její výše neodráží skutečné škody způsobené Trumpovým údajným

nadhodnocením hodnoty jeho majetku. A ani přiměřeně neodráží zisky, které Trump údajným nadhodnocením svých aktiv skutečně dosáhl.

Pokud jde o první otázku, tak banky, které Donaldu Trumpovi poskytly úvěry, nepřišly o žádné peníze, neuplatnily žádné ztráty a s realitním developerem Donaldem Trumpem, který jim půjčky i úroky z nich řádně splatil, chtějí spolupracovat i nadále.

Nelze souhlasit ani s tím, že Trump se díky údajnému nadhodnocení hodnoty svého majetku obohatil, protože díky tomu obdržel nižší úrokovou sazbu. Úrokové sazby úvěrů na nemovitosti se sjednávají převážně na základě nabídky a poptávky. Banky měly zájem udělat s Trumpem byznys, a kdyby se pokusily zvýšit úrokovou sazbu úvěru, tak by mohl snadno jít jinam a vyjednat si tam úrokovou sazbu, kterou skutečně dostal. Pokuta uložená v tomto případě byla zjevně úmyslně represivní teoreticky i prakticky. To vede k zásadnějšímu ústavnímu problému, zda se na tuto nepřiměřenou pokutu vztahuje Osmý dodatek.

Jednotlivé americké státy se v minulosti mnohokrát pokusily vyhnout omezením Osmého dodatku tím, že udělily sankce v občanskoprávním sporu místo v trestním řízení. Ale i soudy občas uznají, že když něco vypadá, plave a kváká jako kachna, tak to patrně bude kachna. Tato konkrétní kachna má všechny prvky trestní pokuty, kterou stát ukládá jako trest i jako výstrahu.

Občanskoprávní žalobu proti Donaldu Trumpovi podala newyorská generální prokurátorka Letitia James, která v rámci své volební kampaně za zvolení do úřadu generálního prokurátora slibovala, že Trumpa dostane. Tím, že Letitia James zvolila formu občanskoprávního sporu místo trestního řízení, odepřela Donaldu Trumpovi řádný soudní proces se soudní porotou a vyhnula se tak nutnosti předložit důkazy o vině mimo rozumnou pochybnost a odepřela mu i další ústavní záruky. Nyní se Trumpa snaží zbavit také ochrany, kterou mu poskytuje Osmý dodatek Ústavy USA zakazující nepřiměřené pokuty.

Soudy by se měly zaměřit na to, co tato pokuta vůbec znamená a shledat ji protiústavní a naprosto přehnanou.

Alan M. Dershowitz je emeritní držitel profesury Felixe Frankfurtera na Harvard Law School, autor knihy War Against the Jews: How to End Hamas Barbarism a spolupracovník Gatestone Institute sponzorovaný Charitativní nadací Jacka Rotha. Alan Dershowitz má také vlastní videokanál "The Dershow".

Poznámka překladatele

[1] Donald Trump byl odsouzen k zaplacení pokuty 354,9 milionu dolarů a k zaplacení úroků. Jeho synové – Donald Trump ml. a Eric Trump mají každý zaplatit pokutu 4 miliony dolarů. Pokutu ve výši 1 milion dolarů dostal také bývalý finanční ředitel Trump Organization Allen Weisselberg. Výše pokut (včetně úroků) vyměřených všem obžalovaným podle deníku [New York Times](#) přesáhne výši 450 milionů dolarů. Web [USA Today](#) uvedl, že podle kanceláře generálního prokurátora státu New York má Donald Trump zaplatit včetně úroků celkem 453,5 milionu dolarů a všichni obžalovaní v tomto případě mají zaplatit pokuty v celkové výši 463,9 milionu dolarů.

AUTOR: Alan M. Dershowitz

Překlad: Libor Popovský, Helena Kolínská